

## 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 231 nci maddesi gereği akaryakıt teslimlerinde fatura düzenlenmesi hk.

|            |                      |
|------------|----------------------|
| Belge türü | Özelge               |
| Kanun      | VERGİ USUL KANUNU    |
| Özelge no  | E-64597866-105-19435 |
| Tarih      | 20.10.2022           |

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIğI

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-64597866-105-19435

20.10.2022

Konu : 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 231 nci maddesi gereği akaryakıt teslimlerinde fatura düzenlenmesi hk.

İlgide kayıtlı dilekçeniz ve özelge talep formunuzun incelenmesinden; şirketinizin esas faaliyet konusunun petrol, petrol ürünleri ve sıvı yakıtların toptan ticareti ve depolanması olduğu, 531 Sıra No.lu Vergi Usul

Kanunu Genel Tebliğ ile 213 sayılı Kanunun 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi kapsamında fatura düzenleme süreleri ile ilgili yapılan değişiklikler kapsamında;

- Şirketinizin satış terminallerinde toptancı dağıtım firmalarına gün içerisinde yüzlerce kara tankerleri ile yapılan teslimlerin toplamı için mi, yoksa her bir tankeri bir teslim kabul edilerek tanker başına mı fatura düzenlenmesi gerektiği,

- Şirketiniz tarafından düzenlenen elektronik fatura ve irsaliyelerin, sistemsel kontrol veya hatalar gereği GİB sistemine akışının süre alabildiği, günün son saatlerinde düzenlenen bir fatura bir sonraki günün ilk saatlerinde GİB sistemine düşmesi durumunda şirket verilerinde belgelerin düzenleme tarihi - saati bulunması, gerektiğinde ibraz edilmesinin yeterli olup olmadığı,

- Kamu kuruluşlarına yapılan teslimlerde, prosedürleri ve yapılan ölçümler gereği ürünün kabulü, 20 güne varan sürede olabildiği, firmanın kabulü beklenmeksizin düzenlenecek fatura, sonrasında oluşan miktar farkı nedeniyle düzenlenmesi gereken doğru fatura gereği kurumlardan alınacak iade faturası, yapıları gereği zor olduğunu belirterek, numune üzerine veya tecrübe ve muayene şartıyla satım yapılmak üzere mal sevkiyatı yapılması halinde 173 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin (C/1-f) bölümü kapsamında verilen sürenin geçerli olup olmadığı,

- Boru ucu satışlar olarak tabir edilen, lokasyon olarak yan yana bulunan dağıtım şirketleri arasında boru hattı aracılığı ile akaryakıt teslimlerinin ertesi güne sarkması halinde faturanın ne zaman düzenlenmesi gerektiği

hususlarında Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde, *"Bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."* hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların ise aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde düzenlenen veya Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanılarak düzenlenmesi uygun görülen belgelerden herhangi biri ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, mezkûr Kanunun;

- 229 uncu maddesinde, faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu,

- 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde, faturanın, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği, Hazine ve Maliye Bakanlığının; mal veya hizmetin nev'i, miktarı, fiyatı, tutarı, satışın yapılma şekli, faaliyet konusu, sektör veya mükellefiyet türünü ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak, bu süreyi indirmeye ya da faturanın malın teslim edildiği

veya hizmetin yapıldığı anda düzenlenmesi zorunluluğu getirmeye yetkili olduğu, bu süreler içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı,

- 232 nci maddesinde, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin; birinci ve ikinci sınıf tüccarlara, serbest meslek erbabına, kazançları basit usulde tesbit olunan tüccarlara, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere ve vergiden muaf esnafa sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunların da fatura istemek ve almak mecburiyetinde olduğu; yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tesbit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin (1.1.2022'den itibaren) 2.000 TL'yi geçmesi veya bedeli (1.1.2022'den itibaren) 2.000 TL'den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesinin mecburi olduğu

hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, 531 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "Fatura düzenleme süresi" başlıklı 4 üncü maddesinde, "(1) 213 sayılı Kanunun 231 ve mükerrer 257 nci maddelerinin verdiği yetkiye dayanarak, ihrakiye teslimleri hariç olmak üzere, faturanın aşağıdaki hallerde teslim anında düzenlenmesi uygun bulunmuştur.

a) 5015 sayılı Kanun ve 5307 sayılı Kanun kapsamında lisansa tabi faaliyetlerde bulunanların (rafinerici, dağıtıcı, bayi, serbest kullanıcı gibi) kendi aralarında yaptıkları akaryakıt ve LPG teslimi.

b) Tankerlerle veya özel nakliye araçlarıyla taşınmak suretiyle akaryakıt ve LPG otogaz bayii veya istasyonu dışında müşterinin istediği mahalde (yürüttükleri faaliyetlerindeki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla fabrika, şantiye, nakliye filosu işletmeleri ve benzeri yerlerde) yapılan akaryakıt ve LPG teslimi.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki teslimlerde, alıcının tamamen veya kısmen akaryakıt ve LPG alımından vazgeçmesi ya da söz konusu teslimlere ilişkin olarak düzenlenen faturada gösterilen miktardan daha az akaryakıt ve LPG teslim edilmesi halinde, bu durumun ortaya çıktığı anda;

- Alıcının 213 sayılı Kanunun 232 nci maddesine göre fatura düzenleme zorunluluğu bulunanlar kapsamında olması halinde, alıcı tarafından satıcı adına fatura,

- Alıcının 213 sayılı Kanun uyarınca belge düzenleme yükümlülüğü bulunanlar kapsamında olmaması halinde ise satıcı tarafından 213 sayılı Kanunun 234 üncü maddesinde belirlenen asgari bilgileri içerecek şekilde gider pusulası

düzenlenecektir. Bu kapsamda düzenlenen belge üzerinde, işlemin mahiyetine ilişkin açıklama ile birlikte, ilgili faturanın tarih ve numarasına da yer verilecektir." düzenlemesi yer almaktadır.

Öte yandan, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

- (1/1) maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi tutulacağı,
- (2/1) maddesinde, teslimin bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesi olduğu, bir malın alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdiinin teslim hükmünde olduğu, malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyecisi veya sürücüye tevdi edilmesinin de mal teslimi olduğu,
- (10/a) maddesinde, mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde malın teslimi veya hizmetin yapılması ile vergiyi doğuran olayın meydana geleceği,
- (10/c) maddesinde, kısım kısım mal teslimi veya hizmet yapılması mutad olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi veya bir kısım hizmetin yapılması ile vergiyi doğuran olayın meydana geleceği

hüküm altına alınmış olup, teslim ve teslim sayılan hallere ilişkin açıklamalara KDV Genel Uygulama Tebliğinin (I/A-2 ve 3) bölümlerinde yer verilmiştir.

Bunun yanı sıra, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Kanununun;

- (1/1) maddesinde, bu Kanuna ekli (I) sayılı listede yer alan malların ithalatçıları veya rafineriler dâhil imal edenler tarafından teslimi ile ÖTV uygulanmadan önce müzayede yoluyla satışının bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV'ye tabi olduğu,
- (2/1-e) maddesinde, teslimin, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesi olduğu,
- (2/2) maddesinde, bir malın alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdiinin teslim hükmünde olduğu, malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyecisi ya da sürücüye tevdi edilmesinin de mal teslimi olduğu,
- (2/3-a) maddesinde, vergiye tabi malların, vergiye tabi olan malların imali dışında her ne suretle olursa olsun kullanılması, sarfı, işletmeden çekilmesi veya işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesinin teslim sayılacağı,
- 3 üncü maddesinde, vergiyi doğuran olayın (I) sayılı listede yer alan mallar için, yurt içi teslimde; malın tesliminden önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi durumunda, kısım kısım mal teslim edilmesinin mutad olduğu veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın tesliminde meydana geleceği

hüküm altına alınmış olup, 4760 sayılı Kanunun söz konusu hükümlerinin uygulanmasına yönelik usul ve esaslar ise, son olarak 5/3/2015 tarihli ve 29286 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ÖTV (I) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde açıklanmıştır. Bahse konu Tebliğin "Teslim ve Teslim Sayılan Haller" başlıklı (I/B-2) bölümünde; 4760 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı liste kapsamına giren malların teslim ve teslim sayılan haller bakımından, Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin (I/A-2 ve 3) bölümlerinde yapılan açıklamalara göre değerlendirileceği belirtilmiştir.

Buna göre;

- Şirketinize dağıtım şirketleri tarafından verilen akaryakıt siparişlerinde, her bir tankere yapılan dolum ile kısmi teslim gerçekleştiğinden, bu teslimlerde faturanın, akaryakıtın her bir tankere yapılan teslimi anında düzenlenmesi,
- Şirketinize kamu kuruluşları tarafından verilen akaryakıt siparişlerinde, kamu kuruluşlarına gönderilmek üzere akaryakıtın nakliyesinin başlatılması gerek KDV Kanununun (2/1) maddesi gerekse ÖTV Kanununun (2/1-e) ve (2/2) maddeleri hükümlerince teslim olduğundan, bu teslimlerde faturanın, kabul onayı beklenilmeksizin akaryakıtın nakliyesinin başlatılması anında düzenlenmesi,
- Şirketinize dağıtım şirketleri tarafından verilen akaryakıt siparişlerinde, boru hattı aracılığı ile şirketlere gönderilmek üzere akaryakıtın nakliyesinin başlatılması gerek KDV Kanununun (2/1) maddesi gerekse ÖTV Kanununun (2/1-e) ve (2/2) maddeleri hükümlerince teslim olduğundan, bu teslimlerde de faturanın, akaryakıtın boru hattı vasıtasıyla nakliyesine başlanması anında düzenlenmesi

gerekmektedir.

Diğer taraftan, 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "V.5.1. e-Faturanın Düzenlenmesi ve İletilmesi" başlıklı bölümünde; *"Mükellefler e-Fatura düzenlerken, bu Tebliğde belirtilmeyen hususlarda süreler başta olmak üzere Kanun ve ilgili diğer kanun ve düzenlemelerde yer alan usul ve esaslara uymak zorundadır.*

*e-Fatura uygulamasına kayıtlı mükelleflerin birbirlerine düzenledikleri e-Faturanın, bu Tebliğde belirlenen usul ve esaslara uygun olarak düzenlenmesi, gönderme veya alma işlemlerinin de Başkanlık tarafından oluşturulan e-Fatura uygulaması aracılığıyla gerçekleştirilmesi zorunludur.*

..." açıklamaları yer almaktadır.

e-Fatura uygulamasında e-Fatura olarak düzenlenip gönderilen bir fatura, sistem üzerinden düzenlenip gönderildiği GİB e-Fatura sistemine ulaşmasıyla tespit edilebilir hale gelmekte olup, fatura üzerinde görünen tarih mükellef tarafından faturanın ilk düzenlendiği tarih olarak kabul edilmektedir. Ancak faturanın sistem üzerinden gönderildiği tarih ile alıcıya ulaşma tarihi, gerek Başkanlık sistemlerinde yaşanabilecek yoğunluk, gerekse de alıcı mükellefin sistemlerinde yaşanabilecek aksaklıklar nedeniyle

her zaman aynı olmayabilmekle birlikte, alıcıya ulaşmasa dahi faturanın GİB e-Fatura sistemine ulaşması faturanın düzenlenip gönderildiğine delil sayılmaktadır.

Buna göre, bir e-Faturanın düzenlenip gönderilmiş sayılması için fatura üzerindeki tarih ile GİB e-Fatura merkeze iletim tarihinin birbirini tamamlar nitelikte olması yeterli olup, faturanın alıcıya iletim tarihinin bir gün sonra olması faturanın düzenlenmemiş olması sonucunu doğurmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(\*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(\*\*) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(\*\*\*) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026